

Gazeta Grudziądzka

W Imię Boże

Rok założenia 1894
Wydanie tańsze

Za Wiarę i Ojczyznę!

Najpoczytniejsze ludowe pismo polityczne i społeczno-gospodarcze,
poświęcone walce o prawa ludu wiejskiego i należne mu stanowisko w państwie.

Adres: Gazeta Grudziądzka
Tel. 1812 Grudziądz, Droga Łąkowa

Założyciel Wiktor Kulerski

P. K. O. Poznań nr. 200420

Trzy niespodzianki Hitlera

W berlińskich kołach dyplomatycznych krąży uprzedzenie pogłoski, że najbliższe posiedzenie Reichstagu obfitować będzie w niespodzianki, które wstrząsną nie tylko życiem Trzeciej Rzeszy, ale i Europy.

W czasie tego posiedzenia ma być ogłoszona ustawa o przebudowie ustroju gospodarczego Rzeszy, mocą której całe życie gospodarcze ma być upaństwowione. To posunięcie rządu Rzeszy komentowane jest w kołach dyplomatycznych jako mobilizacja gospodarcza i zakończenie przygotowania Trzeciej Rzeszy do wojny.

Drugą niespodzianką, która sięgnie już poza granice Rzeszy, będzie deklaracja solidarności z autonomicznymi dążeniami Niemców w Czechosłowacji i zapowiedź poparcia mniejszości niemieckiej w Czechosłowacji, całą potęgą posiadanych środków i wpływów.

Trzecią wreszcie niespodzianką, która, jak twierdzą w kołach dyplomatycznych, będzie swego rodzaju zamachem na istniejący porządek, ma być deklaracja, którą osobiście wygłosi kanclerz Hitlera w sprawie kolonii. Deklaracja ta, ogłosi istniejące mandaty jako nieprawomocne i tym samym stwierdzi, że dawne kolonie nie-

mieckie są nadal prawną własnością Niemiec.

Ta formuła, stwierdzająca prawną przynależność kolonii do Trzeciej Rzeszy, zdaniem kół dyplomatycznych, stwarza właściwie stan wojenny pomiędzy Niemcami a państwami mandatowymi. Dekla-

racja Hitlera, według wiadomości posiadanych przez berlińskie koła dyplomatyczne, uzgadniana jest obecnie z Rzymem, przy czym ustalono podobno, że Mussolini tego samego dnia, w parę godzin po mowie Hitlera, ogłosi solidarność Włoch ze stanowiskiem Niemiec.

Z teatru wojennego w Chinach

Tokio. Na froncie szanghajskim główne siły japońskie, które wypierały oddziały chińskie wzdłuż granicy koncesji międzynarodowej i dzielnicę chińskiej przekroczyły rzekę Suzau.

Na froncie południowo-chińskim

japońskie okręty wojenne poparte przez samoloty ostrzeliwały pozycje chińskie na przeciwko wyspy Czimen w pobliżu Amoy, oraz pozycje chińskie pod Cziwan w zatoce w pobliżu Kantonu. (ATE)

Wojna domowa w Hiszpanii nie zakończy się w tym roku

Burgos — Sztab generalny wojsk gen. Franco nie powziął jeszcze ostatecznej decyzji co do podjęcia ofensywy na wielką skalę, mogącej przynieść zasadnicze zmiany w przebiegu wojny domowej. Obecnie przypuszczają się raczej, że do takiej ofensywy nie

dojdzie ze względu na zbliżającą się zimę, która już z góry wyklucza operacje na wielką skalę.

Wobec powyższego należy wnioskować, że wojna domowa przeciągnie się jeszcze.

Apel min. wojny do młodzieży

Minister spraw wojskowych gen. Kasprzyski wydał następujący apel do młodzieży.

Do młodzieży polskiej!

By zadokumentować wole i gotowość do obrony Rzeczypospolitej i ściślejszej serdecznej współpracy z wojskiem, wzywam całą zorganizowaną

młodzież polską do stawienia się w dniu Święta Niepodległości 11 listopada w karnych szeregach do przeglądu swych sił przez władze wojskowe.

Szczegóły wystąpienia ustala miejscowe władze wojskowe w porozumieniu z organizacjami młodzieżowymi.

Posiedzenie Komitetu Pomocy Zimowej

W czwartek na Zamku w obecności p. Prezydenta Rzplitej i marsz. Rydza Smigłego odbyło się posiedzenie ogólnopolskiego Komit. Pomocy Zimowej. Minister Opieki Społecznej p. Zyndram Kościalkowski wygłosił przemówienie programowe oraz złożył obszernie sprawozdanie z dotychczasowej działalności komitetu. Wynika z niego że ofiarność społeczeństwa przekroczyła nawet optymistyczne oczekiwania.

Komitet projektował zebranie 25 milionów złotych, w istocie wpłynęło na pomoc zimową 37 milj. zł. Pozwoliło to objąć pomocą około 1742 tysiące żywciel rodzin i 2614 tysięcy dzieci w przebiegu na miesięczny okres pomocy. kontynuować opiekę nad dziećmi w okresie letnim dostarczyć robocizny na budowę wielu szkół i domów ludowych a ponadto stworzyć jeszcze rezerwę na początek akcji w roku bieżącym.

Normowanie cenzury prasowej

W związku z przyjęciem delegacji dziennikarzy p. premier wydał do podległych władz administracyjnych zarządzenie, normujące zasady stosowania cenzury prasowej.

Jak głosi komunikat, zarządzenie to ma na celu z jednej strony ochronę

interesu publicznego, z drugiej przyjęcie tych słusznych postulatów przedstawicielej prasy, które zostały omówione na wymienionej u p. premiera konferencji.

Ciekawi jesteśmy, jak odtąd będzie wyglądała cenzura w Grudziądzu.

Echa strajku chłopskiego

Jak wiadomo, po strajku chłopskim został aresztowany prezes S. L. Bruno Gruska, na terenie Przemysła. Następnie w ciągu kilku dni wywieziono go do Brzidek, gdzie po trzech tygodniach odstawiono go z powrotem do

Przemysła. Zaznaczyć należy, że prezes S. L. Gruska przebywa w jednej celi z właścicielem obszaru dworskiego z Cieszcina Wielkiego hr. Drohojowskim, który również został aresztowany za strajk chłopski.

Zabrakło kija...

W okresie, który rozkrzyczany jest hasłem łączenia się, w okresie kiedy rozproszkowane i zawieszane między ziemią, a niebem górne człony BBWR chcą na nowo znaleźć miejsce i oparcie w społeczeństwie — w tym właśnie czasie dzieją się w politycznym świecie rzeczy co najmniej cudowne i dziwne.

Z jednej strony rzucono hasło konsolidacji, połączenia się w imię obrony państwa. Tymczasem wyniki są smutne. Wygląda to tak — jakby naród za wszelką cenę nie chciał zgody i łączenia się. Tak wygląda nazewnictwo.

Wejrzeć jednak głębiej — a od razu zrozumiemy właściwe tło konsolidacji i utwierdzimy się w przekonaniu, że przy takiej robocie równie ważnym jest pytanie kto ją prowadzi i kto za nią odpowiada. I od razu zrozumiemy całość zagadnienia, bez omawiania, bez przekonania.

O tych rzeczach świadczą również ostatnie wydarzenia polityczne po przeciwnej stronie barier. Tam ludzie się łączą! Są na to dowody. Ostatnie zlanie się Ch. D. z N. P. R. — to olbrzymi krok naprzód, to namacalny dowód zrozumienia w społeczeństwie że tylko wspólnymi siłami — unitis viribus — przy uzgodnieniu swych poglądów daje się twórczą.

Z drugiej strony, akcja taktyczna zainicjowana przez działalność sierpniową ludowców, oraz współpraca i współdziałanie z nimi i przyjaćiel z lewa i prawa, mówiąc językiem marsz. Rataja, — jest objawem b. dodatnim na terenie walki z pomajowym systemem. Jest taka sytuacja również o tyle ważna i znamienna, że ilustruje nam i pokazuje naczynie dobra wolę ludzi stojących nieraz na biegunach ideologicznych i krańcowo różniących w zasadniczych poglądach.

Zatem jest faktem niezbitym konsolidacja — opozycji. Opozycji faktycznej, bo do takiej Stronnictwa Narodowego z oenerokocowe mi odłamami zaliczyć nie można. Ktoś bowiem, którego linia ideowa nieczym nie odbiega od kocowej, a chodzi mu tylko o zaspokojenie osobistych ambicji i zadań, — który chce na polityce robić kariery i nadal, w myśl swych założeń trzymać naród za pysk — ten nie może być zaliczony w poczet opozycji: bo opozycja to nie tylko polityka celów, ale polityka i realizacja programów i faktów. Tymi rzeczami endecja pochlubić się nie może.

(Ciąg dalszy na stronie 2-iej)

Pogrzeb generała Dowbór-Muśnickiego

W sobotę przed południem odbył się w Lusowie pod Poznaniem pogrzeb ś. p. gen. Dowbora-Muśnickiego. W pogrzebie wzięła udział rodzina, przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych, oddziały wojskowe z orkiestrami, delegacje Dowborezyków i organizacji b. wojskowych, członkowie korporacji „Lechia”, której ś. p. zmarły był opiekunem.

J. E. ks. biskup Dymek w otoczeniu duchowieństwa odprawił nabożeństwo żałobne. Po wyprowadzeniu trumny przez kościół, wygłoszono szereg przemówień żałobnych.

Trumna złożono na miejscowym cmentarzu.

Powódź w Lourdes zalała cudowną grocie

Z Lourdes nadchodzi alarmujące wiadomości o powodzi, która przerwała tamy, zniszczyła drogi, prowadzącą do kościoła i zalała cudowną grocie z posągami Matki Boskiej, będącą celem pielgrzymek.

Do Lourdes wysłano niezwłocznie oddziały saperów dla rozpoczęcia akcji ratunkowej. Zaniepokojone władze duchowe w Paryżu wydelegowały jednego z księży na samolocie, aby niezwłocznie sprawdził rozmiary katastrofy.

(Dalszy ciąg ze strony 1-ej)

Konsolidacji takiej — jaka stworzyła opozycja z prawa, środka i lewa — nie potrafi przeciwstawić żaden Ozon, czy inny wymysł spadkobierców bebewerowych. Tym bardziej, że ich samych pożera rak niezgody i rozbiła.

Stworzenie przecież na terenie samej Warszawy 17 partji, z ludzi którzy wszyscy przeszli prawie szkółę bebewerską, świadczy o zupełnym rozkładzie tej grupy ludzi, o absolutnym braku zrozumienia potrzeb i zadań Polski.

Zasadniczo to powinniśmy się cieszyć wzrostem tych partijek — one w ogromny sposób osłabiają spójność organizacyjną i ideową sanacji. Nie robimy jednak tego, mając na uwadze dobro Polski. Partyjki te dowiodły, mimo wszystko nasze twierdzenie, że zapędy totalistyczne

— w ten właśnie sposób mszczą się.

Próba ujęcia społeczeństwa w karby jednej partji, narzuconej z góry na rozkaz — taką właśnie objawia reakcja — powoduje tylko nadmierny, chorobliwy stan. No — bo każdy z twórców tych katków — ma ambicje też urosć na wodza. W normalnych warunkach praworządnej demokracji — rzeczy takie wykluczają się same przez się!

Nasuwają tu jednak jedna myśl. Czyżby spadkobiercy ideomarsz. Piłsudskiego musieli ciągle widzieć kija nad sobą. Czyżby nie mogli ocknąć się z nastroju, wieja ciego ze „Strzepów Meldunków“ — czyżby — mówiąc po wiejsku — zgłupieli od razu — nie mając przed kim stać na baczność?

Jeżeli tak — to jedyna dla nich rada — usunąć się na bok, aby swoją obecnością nie utrudniać pracy nad budowaniem państwowości ludzkiej idei — aby swym potykaniem się i błędzeniem nie opóźniać drogi do Polski Ludowej!

Rada możliwa do wykonania i — ze względu na dobro ogólne konieczna!

P. Koc reorganizuje Ozon

Przegląd prasy

„OBWĄCHIWANIE SIĘ WODZÓW“

Tygodnik „Jutro Pracy“ który jest uważany za organ jednej z kilkunastu grup sanacyjnych, a mianowicie grupki pułk. Sławka, pisze co następuje:

„Obecnie przeżywamy moment obwąchwania się wodzów. Czekają. A przeciętny obywatel ma ochotę zawołać: Do diabła z nosami, komu pożytek przyniesi to obwąchwanie, lapy wyciągniecie naprzód. Do zgody wołamy, was, panowie!”

„Na razie wołamy nie wskazując palcem na imiona, ale jeżeli nic się nie zmieni, jeżeli szachowanie życia politycznego Polski nie ulegnie gruntownym przeobrażeniom, będziemy wołać z imienia i nazwiska. Niech opinia polska dowie się, gdzie są przyczyny utrudniające akcję pojednania Polaków.”

Trzeba przypuszczać, że jako na pierwszego wskaże palcem p. pułk. Sławek na siebie jako na tego, który tworzył osławione BB WR, akta którego to stronnictwa musiano spalić. W społeczeństwie nie mogło dowiedzieć się, jak i co się działo w owym sławkowym stronnictwie.

W każdym razie ciekawymy mocno owego „wołania z imienia i nazwiska“.

NOWY SZEFE SZTABU OZONU.

W związku z mianowaniem nowego szefa sztabu OZN „Kurier Poznański“ pisze:

„Nowym szefem sztabu OZN został, jak wiadomo, plk. Zygmunt Wenda. Należy on do grupy tygodnika „Zaczyn“, gdzie przewodzą bracia Lilienfeld i Krzewscy i p. Endelman. Tygodnik ten propaguje hasła totalistyczne.”

Pan pułkownik Wenda znany jest nie tylko z tego. Pamiętamy go jeszcze z tego, że w 1927 roku eskortował generała Zagórskiego z więzienia antokolskiego Wilna do Warszawy.

CZEGO SIE ZACHCIEWA OZONISTOM?

Jak donosi „Dziennik Ludowy“ w Łodzi przy ul. Gdańskiej 77, a odbył się przed paru dniami pierwszy wieczór dyskusyjny dla działaczy OZN, na którym prezes organizacji miejskiej OZN w Łodzi wygłosił referat. Drugi referat wygłosił sekretarz OZN w Łodzi pan Janowski, kierownik elektrowni łódzkiej. Powiedział on między innymi:

„— Nam (tj. „Ozonowi“ — red.) nie zależy na ludziach. Jakbyśmy w Łodzi mieli pewnych 3.000 ludzi, na których moglibyśmy się oprzeć, to będziemy mogli trząść Łodzią i zrobić to, co zrobili marynarze w Kijowie (!?). A później to „błoto“ i „holota“ sama do nas przyłgnie.”

Piękne zachcianki!

Dodać musimy, że zbolszewizowani marynarze rosyjscy wyróżnili w Kijowie kilkanaście tysięcy oficerów armii rosyjskiej!!!

A więc piękne zachcianki ma taki sekretarz ozonowski!!! Ale, czy to on tylko sam?

Polska Ludowa — to Polska mocarstwowa

Pułk. Koc udzielił porządowej „Gazecie Polskiej“ wywiadu w sprawie zmian organizacyjnych w OZN. Z wywiadu tego dowiadujemy się trochę szczegółów o reorganizacji OZN. A więc najpierw, że szef „Ozonu“ złożył prezesurę Związku Młodej Polski, że sztab „Ozonu“ składać się będzie z 4 oddziałów (organizacyjno-personalny, informacyjny, polityczny i techniczny), że podział na sektory: wiejski i miejski będzie zniesiony i że w ramach sztabu powołany będzie do życia specjalny dział koordynacji prac młodzieży. Organizacje młodzieżowe mogą należeć do „Ozonu“, zachowując swą odrębność i nie muszą wstępować do Zw. Młodej Polski.

Podstawą ideową „Ozonu“ jest dalej deklaracja p. Koca z 21 lutego b. r. Nie ulegnie ona rewizji.

Jak z całego wywiadu widać, p. Koc robi dobrą minę do nieudającej mu się gry. Najwidoczniej uwydatnia się to jeżeli chodzi o mło-

dzież. Stworzył p. Koc w swoim obozie specjalną sekcję młodzieżową pod nazwą Związek Młodej Polski. Do sekcji tej przywłażywał duże znaczenie gdyż sam stanął na czele tej sekcji. Alścieli całe zamysły z zagarnięcie całej młodzieży pod swoje kocowe skrzydła nie udały się. Strzelec, Harcerstwo, Zw. Młodej Wsi i Zw. Młodzieży Pracującej zablokowały się nie wstępując do sekcji młodzieżowej Ozonu.

Oczywiście mógł mieć pułk. Koc z tego powodu zmartwienie, bo to jakś nie klei się tak jak by chciał. Złożył więc prezesurę sekcji młodzieżowej w ręce swojego zastępcy w sekcji młodzieżowej i ogłosił w wywiadzie, że... organizacje młodzieżowe mogą należeć do Ozonu i nie koniecznie muszą wstępować do sekcji młodzieżowej tj. do Zw. Młodej Polski. Tak oto „wybrnął“ pułk. Koc ze swoich niepowodzeń, robiąc dobrą minę do nieudającej mu się gry.

17 grup i grupek sanacyjnych

Jak pisze sanacyjny „Kurier Poranny“: „W Warszawie w ciągu ostatnich dwóch miesięcy zarejestrowano ponad 18 nowych ugrupowań politycznych, z tej liczby 6 przypada na pierwszy miesiąc, a 12 na ostatni“.

W świetle tych uwag twierdzenie „Kuriera Porannego“ z przed kilku miesięcy, o ówczesnej dekompozycji czyli mówiąc językiem politycznym, o bałaganie w obozie sanacyjnym, wobec dzisiejszego rozbałaganienia i rozproszkowania obzoru sanacyjnego, wygląda bardzo skromnie.

Tak ono w rzeczywistości i jest. Dziś już trudno wogóle zorientować się jaki z jakim sanatorem jaką robi grupkę czy jakiś klubek polityczny. Nie dziwnego przeto, że pułk. Kocą złość ogarnia, bo bractwo sanacyjne, na które na pewno liczył, rozdzieli się po rozmaitych podwórkach i podwóreczkach, a do Ozonu nie garnie się. Można mieć z tego powodu i kłopoty jakich i wypoczynek w Montecatini nie usunie.

Coraz wyraźniej i coraz mocniej wykazuje się prawdziwa wartość obozu sanacyjnego.

Nowy kawał oszustów warszawskich

B. gospodarz z pod Tłuszcza przybył wraz z 19-letnim synem

do stolicy, celem kupienia posady stróża.

Dwaj aferzyści „zajęli się“ nimi i najpierw zaproponowali Witeńskiemu kupno autobusu miejskiego. Witeński miał zastrzeżenia, gdyż nie umie prowadzić auta. Wówczas oszuści oddali najwinnemu gospodarzowi „w dzierzawę“ wszystkie automatyczne wagi, znajdujące się w Warszawie.

Oszuści wyłudziili od Witeńskiego 500 zł, poczem dali mu sfabrykowane przez siebie zaświadczenie, upoważniające do inkasowania pieniędzy z automatów. Witeński rozpoczął „inkaso“ od automatu w Al. Zielenieckiej, gdzie jednak został zatrzymany przez policjanta i afera wyszła na jaw.

Przed uznaniem powstańców za stronę wojującą

London, (ag.) — Według opinii tutejszych kół politycznych — bezpośrednim następstwem zwycięstwa gen. Franco będzie przyznanie powstańcom prawa strony wojującej przez Anglię. Kwestia ta napotyka jeszcze na pewne, coraz słabsze jednak zastrzeżenia ze strony Francji, oraz na zdecydowany opór Sowieców.

Z kroniki ruchu ludowego

NOWE ARESZTOWANIA LUDOWCÓW

w pow. przemyskim.

Przemysł (ag). Kierownik sądu grodzkiego w Dubiecku, pow. Przemyski, po dokonaniu przesłuchań w toku dochodzeń prokuratorskich, za wieszł areszt tymczasowy nad 7 członkami Stronnictwa Ludowego, wśród nich kilku wybitnymi działaczami w Dubieńszczyźnie. Aresztowani zostali: Jan Młynarski, przewodniczący Koła z Bachowa, Michał Szybiak, przewodniczący koła z Drohobyczki, Michał Owstany, członek zarządu powiatowego z Sielnicy, Jan Prorok, przewodniczący koła, Wojciech Sura i Paweł Szybiak ze Sliwnicy oraz Jan Majda z Przedmieścia Dubieckiego.

UMORZENIE PIERWSZEJ SPRAWY O STRAJK

przed sądem okręg. w Przemyslu. Przemysł (ag). Jak już donosiliśmy, pierwszą sprawą o zajęcia strajkowe, prowadzoną przed sądem okręgowym, była sprawa przeciw Piotrowi Darmobitowi i Kazimierzowi Kaczmarzowi, rolnikom z Rusiwezcza, powiatu mościckiego, oskarżonym przed sądem okrę-

gowym w Przemyslu o występki z art. 154 § 1 K. K.

W sprawie tej odbyły się dwie rozprawy we wrześniu i październiku, a po przesłuchaniu świadków na tych rozprawach, prokurator cofnął akt oskarżenia, poczem sąd osobnym postanowieniem sprawę odroczonej pierwotnie na dzień 10 listopada umorzył.

17 SPRAW O STRAJK CHŁOPSKI W JEDNYM DNIU.

Łódź (ag). W sądzie grodzkim w Turku (woj. łódzkiej) odbyło się 20 października 17 spraw przeciwko członkom Stronnictwa Chłopskiego za udział w akcji strajkowej. Część oskarżonych została uniewinniona, część skazana po 3 miesiące więzienia.

PODZIĘKOWANIE.

Po zwolnieniu mnie z więzienia, po trzymiesięcznym pobycie, pozdrawiam sobie tą drogą złożyć bardzo serdeczne i szczerze ludowe podziękowanie, tym wszystkim kolegom chłopom oraz moim przyjacielom z okolic podwarszawskich, którzy pospieszyli z tak wdziętną pomocą mojej rodzinie. Zaciągnięty w ten sposób dług wdzięczności, spłacę dalszą wytrwałą pracą na rzecz ogólnego dobra sprawy ludowej.

Stanisław Kasperlik.

Wiadomości bieżące

Wtorek, 2 listopada 1937 r.

Wtorek: Jerzego
Wschód słońca: 6.31; zachód: 16.08
Sroda: Huberta
Wschód słońca: 6.33; zachód: 16.07
Czwartek: Karola
Wschód słońca: 6.35; zachód: 16.05

* Z POWODU DWÓCH DNI ŚWIĄTECZNYCH przypadających w dniach 31 października i 1 listopada, numer niniejszy wydajemy w zmniejszonej objętości 4 stron.

WOJ. CENTRALNE

SKAZANY ZA „OMYŁKOWE” ZABÓJSTWO

Białystok — Sad Okręgowy skazał Feliksa Floraka z Hajnówki na 4 lata więzienia za zabójstwo Jana Lachowskiego, który w mniemaniu Floraka miał wybić szybę w mieszkaniu. Jak się następnie okazało, Lachowski był niewinny.

ŚMIERĆ KLUSOWNIKA

Łuków — Mieszkaniec wsi Hermanów w pow. Łukowskim Mieczysław Malinowski, klusownik polując pod wsią, postrzelił zająca, którego następnie chciał dobić kolba dubeltówki. W chwili uderzenia nastąpił wystrzał i na dół utkwił w okolicy serca. Malinowski przewieziony do szpitala zmarł.

POŻAR WSI.

Puławy — We wsi Gródek, pow. Puławy, wybuchł groźny pożar. Spłonęły zabudowania 13 gospodarstw, trzoda chlewna, zboże, pasza i narzędzia rolnicze. Straty są znaczne. Pożar powstał wskutek podpalenia przez Bronisławę Kozłowskiego, którego aresztowano.

TRAGICZNY WYPADEK CYKLISTY

Białystok — Józef Kobeszko z osady Trzełianne, jadąc na rowerze, wpadł pod Knyszynem na furmankę. Uderzony dyszlem w głowę Kobeszko zmarł.

SKAZANIE ŻONOBÓJCZY

Suwałki — Przed Sadem Okręgowym stanął Stanisław Malinowski z Nowosadów, pow. Augustowskiego, oskarżony o zastrzelenie z karabinu swej żony. Przewód sądowy wykazał, że Malinowski stale maltretował żonę. Sad skazał żonobójcę na 15 lat więzienia.

W PRZYSTĘPIE SZALU — USIŁOWAŁ ZAMORDOWAĆ MATKĘ

Sosnowiec — 20-letnia Helena Hermanówna z Sosnowca w przystępie rozstroju nerwowego porwała nóż i zadała nim szereg ran matce. Szpryncy Hermanowej. Domownicy zdołali obezwładnić dziewczynę. Ranna przewieziono do szpitala.

MAŁOPOLSKA

UTONAŁ Z WOZEM WE WISŁE

Kraków — Na ul. Kobierzyńskiej w Krakowie stoczył się do kanału splywowego koń z wozem i woźnica. Zanim przybyła pomoc woźnica i koń utoneli.

UCIECZKA WIEZNI

Kraków — W czasie przechadzki zbiegł z dziedzińca więzienia św. Michała w Krakowie, ujęty przed kilku dniami zawodowy złodziej Józef Kaszawiak.

ZASTRZELENIE KOMUNISTY

Drohobycz — Odbył się tutaj pogrzeb zamordowanego w tajemniczych okolicznościach znanego komunisty na gruncie drohobyckim. Manesa Krohna Zachodzi podejrzanie że Krohna został zamordowany z wyroku partyjnego.

KRESY WŚCHODNIE

DROGOCENNY KRZYŻ W KATEDRZE PIŃSKIEJ

Pińsk — Od dawna, w katedrze pińskiej znajdował się stary krzyż 12 cm wysokości. Sądzą, że jest to mało wartościowy krucyfiks ze srebra, wysadzany imitacją brylantów. Obecnie z inicjatywy biskupa Bukraby krzyż ten został metoda radiologiczna

WYSOKOWARTOŚCIOWA SUPERHETERODYNA DOSTĘPNA W CENIE DLA WSZYSTKICH OSZCZĘDNA W ŻYCIU PRĄDU / TYLKO 25 WATÓW /

Radio TELEFUNKEN
harmonia tonów-symbol jakości

Otwarcie Kursu męskiego

w Uniwersytecie Wiejskim im. Jana Kasprowicza w Nietążkowie

Z dniem 8-go listopada br. otwiera się w Nietążkowie, pocz. Śmigiel, pow. Kościan — drugi męski kurs. Kurs będzie trwał około 5 ciał miesięcy. Na kurs mogą zgłaszać się kandydaci, którzy ukończyli 18-ty rok życia, bez względu na przynależność organizacyjną.

Podania o przyjęcie należy kierować do Sekretariatu Wielkopolskiego Związku Młodzieży Wiejskiej w Poznaniu, ul. Skarbowska nr. 4, mieszk. 9. Do podania trzeba dołączyć życiorys, świadectwo moralności (dla niezorganizowanych) oraz zobowiązania ojca lub własne (pełnoletni) do opłacenia kursu. Utrzymanie i nauka kosztuje miesięcznie 35 zł. Na żądanie wysyła Sekretariat WZMW (adres jak wyżej) prospekty warunków nauczania i utrzymania.

Zachęcamy gorąco Młodzież Wiejską do wzięcia udziału w tego rocznym kursie, gdyż jest to jedyna okazja do podniesienia swej wartości umysłowej.

Bandyta w sianie

wykryty pchnięciem bagnetu

Policja krakowska aresztowała policjanci, którzy przeszukali całe niebezpiecznego bandytę, który domostwo, a wreszcie w stodole rozpoczęli poszukiwania w sianie. Jeden z posterunkowych karabinem z nasadzonym bagnetem przeczekał siano. W pewnej chwili odczuł, że bagnety natrafił na przeszkodę. Był to właśnie ukrywający się bandyta.

Charakterystyczne jest, że Boroń nawet nie jęknął w chwili, kiedy go dotkliwie zraniono bagnetem.

W podkrakowskiej wsi Pozowice dokonano napadu rabunkowego na jednego z gospodarzy i zrabowano mu 1.200 zł. Ustalono, że sprawcą był 37-letni Walenty Boroń, skazany już za zabójstwa i rabunkowe napady. Ostatnio otrzymano wiadomość, że Boroń ukrywa się w Kaszowie. Przybyli tam czterej

Autobus z 13 pasażerami wpadł do rowu

8 osób odniosło rany

Na trasie Praszki — Wieluń — Łódź w okolicy wsi Kadłub, autobus osobowy firmy „San”, prowadzony przez szofera Franciszka Juszcza, zwał się z szosy do przydrożnego rowu. W autobusie jechało 13 pasażerów, z których 7 odniosło rany i obrażenia. Ponadto ofiarą wypadku padła przechodząca w

momencie katastrofy szosa wieśniaczka 40-letnia Rozalia Tabaka, która w stanie ciężkim odwieziono do szpitala.

Opowiedzialność za katastrofę ponosi szofer Juszcza, który prowadził auto będąc pijany. Osadzono go w więzieniu.

Obniżenie cen nawozów sztucznych

Na terenie zasięgu działalności Centralnego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych odbywają się obecnie zjazdy Okręgowych Towarzystw Organ. i Kółek Rolniczych, na których podejmowane są nast. Uchwały: Obniżenie cen nawozów sztucznych o 30% od cen obecnych; obniżenie cen produktów przemysłowych, a szczególnie cen produktów najniezbędniejszych dla rolnika, jak maszyny i narzędzia rolnicze; obniżenia procentów od kredytów rolniczych i uruchomienie kredytów, dostępnych dla gospodarstw niehipotecyjnych, a szczególnie na spłaty rodzinne i budownictwo wiejskie; obniżenia cen węgla, który z braku drzewa opałowego powinien stać się opalem wsi; obniżenia cen cukru spożywczego do 80 groszy za 1 kg. (PAA)

Dobrana paczka defraudantów na ławie oskarżonych

W Sadzie Okręgowym w Siedlcach zasiadli na ławie oskarżonych wójt, sekretarz i sołtys gminy Stok Ruski, którym zarzucono defraudację pieniędzy gminnych a ponadto sekretarzowi — nadużycia w organizacjach społecznych.

Sad skazał wójta Jana Kotowskiego na 2 lata więzienia, sekretarza Wacława Tyczynskiego na 1 rok i 6 miesięcy oraz sołtysa Jakóba Majora na 8 miesięcy. Majorowi wykonanie kary zawieszono.

zbadany, przyczem okazało się, że jest on cały z platyny i wysadzany prawdziwymi brylantami. Wartość jego jest bardzo wielka.

BOGATE ZŁOŻA WĘGLA KAMIENNEGO NA WOŁYNIU

Krzemień — Swego czasu podaliśmy wiadomość o odkryciu złóż węgla kamiennego w Krzemieńcu. Jest to węgiel brunatny który według wyników analizy przeprowadzonej przez Akademię Górniczą, nadaje się do celów przemysłowych. Węgłem tym opalona będzie rozbudowująca się obecnie elektrownia w Krzemieńcu, która wkrótce zamieniona będzie na rejonową.

Zjazdy i zgromadzenia Stronnictwa Ludowego

POW. KONIN. — Zarząd Pow. Z. M. W. Wici zwołuje konferencję na dzień 7-go listopada o godz. 10 rano w Sekretariacie Str. Ludowego w Koninie ul. 3 Maja 40. Przybycie zarządu Pow. i poszczególnych Kół obowiązkowe. Sprawy bardzo ważne. Stawić się jaknajliczniej. Na konferencję przyjedzie delegat Zw. M. W. Wici.

Prezes P. Z. M. W. Kowalski

Pow. Suwałki: W dniu 7 listopada o godz. 10-ej odbędzie się w Sekretariacie Powiatowym S. L. w Suwałkach przy ul. dr. Noniewicza 59 zebranie Zarządów Kół S. L. pow. Suwalskiego z udziałem Prezesa Zarządu Województwa Stefana Korbońskiego.

Zarząd Wojewódzki S. L.

Kto miał szczęście?

W piątym dniu ciągnięcia I szej klasy 40-tej Loterii Państw. główne wygrane padły na numery następujące:

I ciągnięcie

Główna wygrana kl. I zł 100.000 na nr. 115751
Zł 5.000 na nr. 61715
Zł 3000 na nr. 90636
Zł 1000 na n-ry: 48767, 79667, 179704, 191202
Zł 500 na n-ry: 5777, 15655, 82021, 116392, 121765, 148519
Zł 400 na n-ry: 119, 22411, 31689, 58112, 111388, 118372, 135655, 144679, 158191, 180496, 191060
Zł 200 na n-ry: 14201, 22667, 34981, 49252, 52528, 54523, 94688, 147859, 178106
Zł 150 na n-ry: 26144, 16018, 12747, 15382, 18819, 24258, 54600, 69167, 82164, 87213, 87778, 89247, 119587, 127226, 128496, 132606, 137024, 158351, 166837, 171733, 172716, 174609, 177986, 180118, 186068

II ciągnięcie

Stala dzienna wygrana 20.000 zł pada na nr. 186971
Zł 15.000 na nr.: 65191
Zł 10.000 na nr.: 169528
Zł 5.000 na n-ry: 12604, 29830, 137611, 191293
Zł 2.000 na n-ry: 52217, 44220, 72678, 115996
Zł 1.000 na n-ry: 33270, 36537, 151994, 183684
Zł 500 na n-ry: 654, 23646, 52355
Zł 400 na n-ry: 2554, 39891, 76685, 97122, 106465, 121978, 122196
Zł 200 na n-ry: 9254, 40331, 45682, 46550, 59868, 71220, 93149, 118571, 179596
Zł 150 na n-ry: 13906, 15836, 18082, 22559, 31199, 41078, 55144, 55233, 62647, 72856, 74191, 94675, 99255, 106176, 111970, 116826, 130901, 135927, 136451, 141573, 143626, 162198, 164235

Zdawałoby się że to Cud

a jednak posiada naukowe uzasadnienie

Autentyczne zdjęcia wskazują, co ten zdumiewający wynalazek może uczynić dla PANI

Zaledwie po jednym tygodniu tysiące zachwyconych kobiet osiągnęło wygląd o całe lata młodszy! Zmarszczki znikły bezpowrotnie! Wygląda to na cud, a jest tylko dla nowoczesnej wiedzy jeszcze jednym nowym zwycięstwem po wieloletnich, żmudnych doświadczeniach. Ludzie nauki stwierdzili, że z wiekiem skóra nasza traci pewną żywotną składnik i tworzą się zmarszczki. Przywróć skórze te cenne składniki, a będzie znów świeża i młodzieńcza. Jest to niezwykle wynalazek Prof. Uniwersytetu Wiedeńskiego, D-ra Stejskala. Jemu zawdzięczamy wyciąg z żyjących ko-

mórek skórných, nazwany Biocelem, który jest obecnie częścią składową Kremu Tokalon koloru różowego, spreparowanego według oryginalnego francuskiego przepisu znakomitego paryskiego Kremu Tokalon. Stosuj go co wieczór. Odżywia i odmładza skórę podczas snu. Zmarszczki szybko znikną. Po tygodniu będziesz wyglądała o 10 lat młodziej. W ciągu dnia stosuj Krem Tokalon koloru białego. Rozpuszcza wagi, ściaga rozszerzone pory i czyni w ciągu kilku dni z najbardziej szorstkiej, ciemnej skóry — gładką, białą i delikatną. Szczęśliwy wynik gwarantowany lub zwrot pieniędzy.

tylko żelatyną mieloną d-ra OETKERA

Zastępstwa we wszystkich większych miastach Polski
Niezrównana książka z przepisami Dra A. Oetkera pt. „Dobra gospodyni piecze sama” jest do nabycia we wszystkich sklepach kolonialnych, księgarniach i u naszych zastępców. Cena obniżona 30 gr.

MASZYNY DO SZYCIA gwarantowane, najprzedniejszych marek światowych, z przybor. do haftowania, meżekowania, cerow. i. t. d. — ZŁ. 150 GOTÓWKĄ I RATAMI. Bezpłatnie katalogi wysyła: CENTRALA MASZYN Kraków ul. Dietłowska nr. 100 — Skrytka pocztowa 78. —

BOLE reumatyczne i artretyczne
NAJWIĘCEJ DOKUCZAJĄ PODCZAS ZIMNA I NIEPOGODY
MASŁO PRZECIWRHEUMATYCZNE
OSMOGEN
GASECKIEGO
PRYN PRZECIWRHEUMATYCZNY DO KĄPIELI, OSMOGEN
KOJA TE BOLE.

Radioprogram z Warszawy

ŚRODA, 3 listopada.
Warszawa: 6.15 Pieśń Kiedy ranne wstają zorze; 6.20 Gimnastyka; 6.40 Muzyka; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Muzyka; 8.00 Audycja dla szkół; 11.15 Audycja dla szkół; 11.40 Muzyka; 11.57 Sygnał czasu; hejnał; 12.03 Audycja popołudniowa; 13.30 Wiadomości gospodarcze; 13.45 „Listopad” — pogadanka z dziećmi starszych; 16.00 Skrzynka językowa; 16.15 Orkiestra rozrywkowa; 16.50 Pogadanka aktualna; 17.00 Polskie formacje wojskowe na wschodzie w r. 1917 — odczyt; 17.15 Arle i pieśni w wyk. M. Trampczyńskiej; 17.50 Rzeczy znalezione — pogadanka; 18.00 Wiadomości sportowe; 18.10 Muzyka lekka; 18.35 Audycja dla wsi; 19.00 „Kaprys jedwabnego przyziaciela” — nowela; 19.20 Kolysanki regionalne; 19.35 Odczyt; 19.50 Pogadanka aktualna; 20.00 Popularni pieśniarze; 20.45 Dziennik wieczorny; 22.55 Pogadanka aktualna; 21.00 Koncert Chopinowski; 21.40 „Pieśń mowy polskiej” — kwadrans noziii; 22.00 Symfonia d-mol (Transm. z Queen's Hall w Londynie); 23.15 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i przegląd prasy.

CZWARTEK, 4 listopada.

Warszawa: 6.15 Pieśń Kiedy ranne wstają zorze; 6.20 Gimnastyka; 6.40 Muzyka; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Muzyka; 8.00 Audycja dla szkół; 11.15 Audycja dla szkół; 11.40 Muzyka; 11.57 Sygnał czasu; hejnał; 12.03 Audycja popołudniowa; 13.30 Wiadomości gospodarcze; 15.45 „Wędrowki muzyczne” — opera włoska — aud. dla młodzieży; 16.15 Muzyka salonowa; 16.50 Pogadanka aktualna; 17.00 Odczyt; 17.15 Serenady i tańce; 17.50 Poradnik sportowy i wiadomości sportowe; 18.10 Skrzynka ogólna; 18.25 Rezerwa; 18.35 Audycja dla młodzieży wiejskiej; 19.00 Oryginalny Teatr Wyobraźni: Wschodnia baśń o miłości; 19.35 Recital śpiewaczy; 19.50 Pogadanka aktualna; 20.00 Muzyka lekka; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Pogadanka aktualna; 21.00 Muzyka taneczna; 21.45 „Nowy akademik” — szkic literacki; 22.00 Koncert kameralny; 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i przegląd prasy.

AUDYCJE DLA WSI W KAŻDĄ NIEDZIELĘ

nadawane są przez wszystkie radiostacje w godzinach od 8.00 do 8.50 rano i od 15.30 do 16.00 po południu. Na początku audycji porannych podawana jest „Gazetka rolnicza”

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

nadawane są przez wszystkie radiostacje codziennie oprócz niedziel i świąt w godzinach od 15.00 do 15.15 po południu.

PRZEGLĄD GIEŁDOWY Z POZNANIA

przez wszystkie radiostacje nadawany zostaje codziennie oprócz niedziel i świąt w godzinach od 13.55 do 14.00 po południu.

SKRZYNKI ROLNICZE

każda stacja we własnym zakresie nadaje w każdy wtorek i sobotę o godzinie 12.50 w południe.

Odpowiedzi redakcji.

— Adam Orłowski, Ciężkowice. —
Dziękujemy bardzo za adresy za uwagi również. Oczywiście uwagę tę za pełnie słuszną, wykorzystamy.

Humor

Wycieczka po Afryce

SPRZEDAŻE

Okazja
motor ropny w bardzo dobrym stanie 16 hp. silny w ruchu tania sprzedam Spółka Smolarzyny p-ta Żółtyńa woj. Lwowskie

Gospodarstwo
pod Leszkiem Poz. 22 morgi dobrej ziemi z budynkami maszynami i pełnym łańcuchem sprzedam z powodu stosunków rodzinnych. Cena 9000 zł. Oferty do Gaz. Grudz pod Nr. 1452.

Zapowiedź

Podaje się do ogólnej wiadomości, że

- ogrodnik Wilhelm Alfons Kornas kawaler zamieszkały w Ornontowicach pow. Pszczyna syn emeryta kolejowego Józefa Kornasa i jego żony Wiktorii z domu Bajer zamieszkałych Ornontowicach.
- Katarzyna Gruba, wolnego stanu zamieszkała w Ornontowicach, dawniej w Leccie pow. Rzeszów córka Floriana Gruba zamieszkałego w Leccie i jego żony śp. Ewy z domu Słęcka ostatnio zamieszkałej w Leccie chcą wrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Ornontowicach, Żorach i w Gazecie „Grudziądzkiej”.
Ornontowice, dnia 30 9 1937 r.
Urządnik Stanu Cywilnego (podpis nie czytelny)

UNIA - VENTZKI

Spółka Akcyjna w Grudziądzu

NAJWIĘKSZA W POLSCE FABRYKA MASZYN I NARZĘDZI ROLNICZYCH

poleca swe

Nowości Konstrukcyjne

Prospekty, cenniki na żądanie Prospekty, cenniki na żądanie

Najnowszy Praktyczny podręcznik dla wszystkich Sekretarz Urzędowy

320 stron

Opracowany przez Magistra Praw Seweryna Hartmana

Bardzo obszerny zbiór wzorów, podań, pism sądowych i administracyjnych

Wydanie trzecie

Znacznie powiększone, dostosowane do obowiązującego ustawodawstwa

Cena 5 zł.

Do nabycia w księgarni WIKTORA KULERSKIEGO Grudziądz Plac 23-go Stycznia 4/6

Majątek
330 morg. dom 6 pokoi cena 45.000 wpłaty 13.000 bez inwentarza. 50 morg. cena 18.000 wpłaty 9.000 60 morg. cena 20.000 wpłaty 12.000 75 morg. cena 24.000 wpłaty 12.000 7 morg. cena 3.500 wpłaty 2.000 Sowiński Poznań. Garnarska 2 telefon 18-21

Parcele
cukierne, piekarnie nadzwyczajne położenie Wodna-centrum, Słowackiego okazjnie sprzedam. Toruń Mickiewicza 3-1.

Wytwórnia instrumentów muzycznych Franciszek Niewczyk Lwów ul. Grodecka 2-B poleca najtaniej wszelkie instrumenty oraz przybory. Przyjmuje naprawy. Cenniki na żądanie

Miód
deserowo-leczniczy, prawdziwy bez domieszek czysty pod gwarancją 3 kg. 8.50 zł 5 kg. 13 zł 10 kg. 25 zł 20 kg. 49.50 zł wraz z naczyniem i opłatą pocztową wysyła właściciel największej pasieki w Państwie. EUGENIUSZ BILINSKI i syn w Zbarażu

Samochód ciężarowy
„Ford” w dobrym stanie sprzedam. cena 1550 złotych Edward Kowalewski, Żyrardów, p-ta Murzynowa. Inowrocław

WOLNE POSADY

Włodarza
działnego i energicznego z zaszczytami poszukuje od 1 kwietnia 1938 r. większą majątność na Kujawach. Zgłoszenia prosimy skierować do Zarządu Dóbr Markowickich, Markowice, pow. Mogiła